

VIRO-SEURA YSTÄVYYDEN SILLALLA

Hyvät ystävät. Tervehdin teitä Viron tasavallan itsenäisyyspäivän johdosta ja kiitän siitä, että olette löytäneet itsessänne kiinnostusta ja halua myötäelää Viron asialle. Vaikka Suomen silta kuten Tallinnan kaupunkikaan ei valmistu koskaan, olemme sitä yhteisvoimin huomattavasti rakentaneet.

Näin tervehti Salon Seudun Suomi-Viro-seuraa Viron suurlähettiläs Jaak Jöerüüt Viron itsenäisyyspäivänä 1997. Seudullamme vireästi toimiva ystävyysseura on koko 1990-luvun saanut elää mukana veljeskansamme kohtalonhetkissä miehitysajasta uuden itsenäisyyden nousuun. Olemme nähneet Viron muuttuvan ja olemme oivaltaneet, että Viro on muutakin kuin Tallinna ja Mustamäen tori.

Rakennustyö alkaa

Kun ystävyysseuran perustava kokous pidettiin Perniössä tiistaina 23.1.1990, emme tarkalleen tiedäneet, mistä yleinen ja suuri kiinnostus Viroa kohtaan oli tulvahtanut Salon seudulle. Alueen kunnat etsivät ystävyyskuntia, koulut ja päiväkodit olivat matkanneet yli Suomenlahden ja viron alkeiskurssit täyttyivät opiskeilijoista.

Tänään, kymmenen vuotta Viron laulavan vallankumouksen syntysanojen jälkeen, osaamme yhdistää seutumme tapahtumat Euroopan suuriin muutoksiin. Ystävyysseuran perustamisidean äiti ja nykyinen varapuheenjohtaja, opettaja Taimi Mäntylä määritteli seuran päätehtäväksi sillan rakentamisen Suomen ja Viron välille. Tämä työ aloitettiin kielen opiskelulla, ystävyysuhteiden luomisella ja matkailulla. Ensimmäisinä matkakohteina olivat Tallinnan laulujuhlat, Saarenmaa ja Perniön ystävyyskunta Elva. Ystävyysrakennustyö alkoi ripeästi yli sadan jäsenen voimin.

Itsenäisyys sarastaa

Viro-seuran toinen toimintavuosi sujui jännittävässä merkeissä Baltian maiden traagisia tapahtumia seuratessa. Saimme tietoa ystävillemme elokuun 20. päivän tapahtumista niin elävästi, että saatoimme itse kuvitella neuvostopanssarikolonnan liikkeit Tartosta Tallinnaan. Meille kuitenkin vakuutettiin Viron kansan kestävän uhan alla, sillä olihan kommunistimiehitystäkin kestänyt 50 vuotta. Samana vuonna päätimme tukea virolaisnuorten opiskelua Suomessa ja järjestää käsityönäyttelyn yhdessä Elvan edustajien kanssa.

Avustustoiminta käynnistyy

Ensimmäiset matkat Viroon olivat kaikille ikimuistoisia. Maa eli vielä tuolloin neuvostoaikaa. Matkamiehellä tuli olla passin lisäksi viisumi ja tullimiehille piti kirjallisesti vakuuttaa, että mukana ei ole aseita, ammuksia eikä huumeita. Georg Otsin ahtaissa käytävissä jonotettiin maihinnousulupaa ja katupankkii- rilta sai ruplia edulliseen kurssiin.

Matkailu avartaa ja antaa uusia ystävyysuhteita. Tartosta opimme tuntemaan Peeter Parikin, Elvasta koulunjohtaja Kai Kivipõldin ja Võisten kylästä Pärnun kaupungin naapurista Mart Mengelen ja Krista Saarsen. Ystävyysmatkoilla meille kävi selväksi Viron talouskriisi ja selvä avustustarve. Viro-seuran kannalta järjestetty avustustoiminta käynnistyi syksyllä 1991 järjestetyn Tarton matkan yhteydessä. Peeter Parik toivoi vaate- ja kodinkoneapua seuraltamme paikallisen Lions Clubin nimissä ja Viro -seura otti haasteen vastaan. Kolme autoa kuljetti apua yli Suomenlahden. Ensimmäisiä kohteita olivat Tarton vanhainkoti ja lastenkoti sekä Elvan lähellä ollut Meerin lastenkoti. Seuramme sai tuolloin valtiolta avustusta ja tavaramäärä oli Postimees-lehden otsikon mukaan 130 kuutiometriä.

Humanitaarisen avun toimittaminen Viroon on vuoden 1991 jälkeen kuulunut ystävyysseuramme päätehtäviin. Elintason nousu Virossa on toki pienentänyt avustustarvetta, mutta Elvan kaupungin orvot tai Võisten kylän vanhukset ovat edelleenkin avustushjelmassa. Suurin avustusesine on ollut Perniön kunnalta saatu juurikkaan- nostokone ja arvokkain pakettiautolasti vietiin viime heinäkuussa Võisten terveysasemalle sisältäen 15 uutta kiinalaista pyörätuolia

Moni voi ihmetellä, mistä pieni seura löytää voimavarat näinkin suuren avustustoiminnan pyörittämiseen vuosittain. Kaiken työn taustalla on paikallisten ihmisten halu auttaa ja tukea yhteis- kunnan vähempiosaisia Suomenlahden tuolla puolen. Seuran osalta avustustyö on vaatinut varoja ja paljon talkootyötä ennen kuin kuorma on kuljetettu avunsaajille. Olemme toki saaneet laivayhti- öiltä ilmaisia laivalippuja, mutta pääosin kuljetukset on hoi- dettu ~~talkoovoimin ja seuran varoin.~~ omin voimin ja kustannuksin.

Kulle Raig - ystävämme huipulta

Matkamiehen tie Viroon ja avustuskuorman perille toimittaminen oli 1990-luvun alussa nykyistä käytäntöä hankalampi. Passin lisäksi sinulla piti olla viisumi ja viisumia varten sinulla oli oltava kutsu vierailua varten. Omat ongelmansa olivat myös virolaisten ystävien kutsumisessa kylään Suomeen. Kutsun lisäksi sinulla piti olla nimismiehen antama todistus siitä, että olet kunnan kansalainen ja kykenet majoittamaan virolaisen ystäväsi määrääjäksi.

Viro-seuran avustustyötä ja seuramatkojen järjestämistä helpotti alusta lähtien Suomen ystävä Virosta - Kulle Raig, joka aluksi oli töissä Viron konsulaatissa. Ystävyysseuramme viisumit järjestyivät jonoista huolimatta aina ajallaan ja joustavasti. Kulle oli ja on edelleenkin lähes jokavuotinen vieras seuramme vuosikokouksissa kertoen Viro elämänmenosta juuri tänään ja vastaten auliisti kokousyleisön erilaisiin kysymyksiin.

Kulle Raigin ystävällisellä avustuksella seurallamme oli mahdollisuus tutustua 1990-luvun alkupuoliskolla Viron konsulaatin ja suurlähetystön ihmisiin. Vietimme monta yhteistä hetkeä tutustuen Förbyn teollisuuslaitosten toimintaan, Teijon kirkkoon ja golfkenttään, Leipyölin, Karimoiden ja Ylönkylän maatila- matkailupalveluihin ja Melkkilän ratsastustallin palveluihin. Kullen siirryttyä Viro-instituutin johtajaksi yhteydet suurlähetystöön ovat vähentyneet, mutta tulevaisuudelta voi toivoa aina parempaa.

Ystävyystyön sisältö

Meiltä on kysytty, miten ystävyysseuran työtä voidaan tehdä. Yksiselitteistä vastausta tähän on vaikeaa antaa, sillä siksi moniulotteista tämä työ on. Mielestäni antoisinta on kielen opiskelu, sillä se mahdollistaa jatkossa keskustelun ystävien kanssa heidän omalla äidinkielellään. Valmius talkootyöhön on myös tärkeä avu jota tarvitaan seuratyössä koko ajan. Seuratyö sisältää vaatteiden vastaanottoa, lajittelua, arpojen myyntiä, pullien leipomista ja ennen kaikkea itsensä likoon panemista.

Seuratyön kohokohtia mielestäni ovat virolaisten ystävien tapaamiset niin Virossa kuin Suomessa. Kuuntelemisen ja uuden oppimisen taito on myös seuratyössä tärkeätä. Mielenkiintoista maailmalla matkatessa on havaita, että mitä enemmän oppii uutta sen vähemmän oikeastaan tietää vieraasta kansasta puhumattakaan siitä, että ryhtyisi kaikkitietäväksi neuvonantajaksi.

Kulttuuri yhdistää

Viro-seuran toimintaan on alusta alkaen kuulunut kulttuurivaihdon edistäminen maittemme välillä. Seuran järjestämissä tilaisuuksissa ovat olleet kirjailijat Johan Talve ja Sirje Kiin. Elvan lapsikuorot ovat konsertoineet Perniössä ja korkeakulttuurin parasta antia oli Tallinnan barokkimusiikin orkesterin konsertti Perniön kirkossa kesällä 1996. Seuran tukemaan kulttuurivientiin kuuluu Kirakan kyläteatterin näytelmä "Kosiomies" Elvassa 1993. Mielestäni vaikuttavin kaikista konserteista oli kynntilänpäivän konsertti Perniön kirkossa Estonia-turman orpolasten hyväksi. Tilaisuudessa oli läsnä 200 kuulijaa ja konsertissa esiintyivät kaikki perniöläiskuorot. Tilaisuus toteutettiin yhteistyössä Perniön seurakunnan kanssa ja tuotto lahjoitettiin kirkon merimieslähetysten kautta perille vietäväksi.

Kummilapset Marianne ja Tarmo

Estonia-onnettomuuden jälkeen seuramme keskuudessa nousi halu auttaa turmassa orvoksi jääneitä lapsia. Käännyimme elvalaisen yhteyshenkilömme Kai Kivipõldin puoleen sillä tuloksella, että tapasimme ensimmäisen kerran seuran kummilapset Elvassa Loodusekadulla. Marianne ja Tarmo olivat jääneet orvoiksi auto-onnettomuudessa, jossa heidän vanhempansa menehtyivät. Meillä oli mahdollisuus meille annetun avustuksen turvin lahjoittaa lapsille uusia vaatteita ja elintarvikkeita.

Kummilapset ovat jo nyt kasvaneet teini-ikään ja lasten huoltaja isoäiti Helvi Märtsen toivoo seuran edustajien vierailevan aina kotonaan kun käymme Elvassa. Avustustoimintamme kummilasten osalta jatkuu, joskin avustusrahaston on vuosien mittaan huvennut.

Matkailu avartaa

Viron matkailu avartaa ja tietämisestä kasvaa ymmärtäminen. Todellista elämän suolaa on päästä keskustelemaan ihmisten kanssa maailman menosta ja Viron tulevaisuudesta viroksi. Tuolloin huomaa, elämää ja ajatuksia löytyy Tallinnan muurien ulkopuoleltakin.

Tulevana syksynä seuran hallitus valmistelee turistimatkaa Toilan kylpylään Pohjois-Virossa. Matkalaisella on tuolloin mahdollisuus tutustua toisenlaiseen Viroon ja ystävyysseuramme ihmisiin. Taimi Mäntylä tulee kirjoittamaan tulevasta matkasta lisää tässä lehdessä kuluvan syksyn aikana. Joten tervetuloa mukaan jo tässä vaiheessa.

Antti Allén
puheenjohtaja